

Koně budeme mít až v nebi, tvrdí Vladěna Tesařová

Všude chodí s koněm, který však existuje pouze v jejích představách. Stejně jako hrdina Saroyanovy povídky, jehož takto doprovázel tygr. „Skutečného koně ale nikdy mít nebudu,“ tvrdí výtvarnice Vladěna Tesařová, autorka unikátní skleněné křížové cesty v šumavském kostelíku svatého Vintíře v Dobré Vodě. Kůň nechybí ani v jejím skleněném retabulu, čili oltářním nástavci, který nemá vzhledem ke své velikosti ve světě obdoby. Živému koni, který je hlavním tématem jejích kreseb už od dětství, se však brání. „Neunesla bych to. Bojím se, že bych tomu zvířeti nebyla dobrým pánem,“ vysvětluje sklářka, která kvůli svému muži vystudovala i teologii.

Přestěhovali jste se na Šumavu, kde se občas ráda ztrácíte do lesů. Před čím utíkáte?

Před světem, před dobou, která se mi zdá strašná. Nejvíc mě tísní jakési neuchopitelné zlo. Když ho dovedete pojmenovat, není tak strašné, ale když je jaksi rozplzlé, znervózňuje mě, že nevím, odkud ta rána přijde. Proto se občas seberu a uteču do lesa, kde vydržím třeba celé odpoledne u obyčejného rybníka. Mám tam své psy a dělám si návrhy. Jenže Alfonse to vůbec nebaví, a tak celou dobu truceje v kufru. Alfons je pes, ne manžel.

A váš přesun z Prahy na Šumavu – to byl taky útěk?

Nevím. Je pravda, že dnešní doba mě tam nemusí úplně dostihnout. Stylizo-

vala jsem to tam do Rakouska–Uherska, snažím se tak pobývat v jiné sféře. Nejenom tím, že se pohybuji po starém domě, starých koberečích a žiji ve starém nábytku, ale že i čtu staré knihy. Český jazyk byl tehdy tak nádherný, košatý. Jak lidé tehdy dokázali vyjádřit své pocity. Třeba v zachovalé korespondenci z 18. století vidím bohatost lidí tehdy a ubohost doby dnes. Lidem se snažím vyhýbat.

Nezajímají vás?

To ne. Lidí mám ráda a je mi líto, když vidím, jak žijí, jak se ochuzují.

Je vaše umělecká tvorba jistou formou boje?

Když se podívám z okna, na tu krásu, na stvoření vůbec, připadám si

Zasněžený kostelík v Dobré Vodě skrývá unikátní skleněné retabulum

Myslím, že právě *potlačení* sebe sama a vlastního ega

Skleněný oltářní nástavec nemá ve světě obdoby

naprosto zbytečně a i veškerá výtvarná práce, nejenom moje, ale i ostatních kolegů, se mi pak taky zdá zbytečná. Vidím dokonalost každého stromu, brouka, anebo psích očí, tam je všechno. Je tam hloubka světa, do kterého jsou ti psi vrženi stejně jako my, ale oni jsou navíc na nás ještě odkázaní. My však s ostatními tvory moc komunikovat neumíme. Většinou pod naší kuratelou trpí. A to mě trápí.

A tak tvoříte.

Ano, i když na těch mých věcech je strašně moc chyb, vidím je tam, ale já to jinak udělat neumím. A když už je to odlité, ani to změnit nejde. Někdy bych to nejraději roztřískala. Pak si ale řeknu, škoda skla.

Váš hlavní motiv je potřeba tvořit?

Nedovedu si představit, že by to bylo jinak. Odmala jsem malovala koně. Často si vzpomenu na novelu Williama Saroyana Tracyho tygr. Jako schizofrenik měl představu, že všude chodí s tygrem. Viděl ho ale jen on. Já takhle chodím s koněm. Nikdy jsem ho ale neměla a nikdy mít nebudu. Občas si říkám – díky, Pane, za to, co jsem nedostala.

Proč?

Soužití se zvířaty totiž bereme trochu jinak.

Jak?

Máme pět psů, z toho čtyři velké, a žijeme s nimi ve smečce. Děti už odrostly, a tak máme smečku, která nás má

ráda, respektuje nás, ale musíme se o ni starat. Je to jakási neustálá výměna. Pořád vlastně žijeme. Kdybychom v tom domě byli sami, neměli s kým komunikovat, je konec. Někdy je přesto smutno, že už máme jen ty naše milované chlupáče.

A kůň?

Manžel už koupil hektar na výběh pro koně. Když však začne o jeho koupi mluvit, ukončím to: Ne, Michale, nemůžeme mu dát tolik času, kolik by potřeboval. Konec budeme mít až v nebi.

Hovoříte o svém vzteku. Paradoxně jste si ale vybrala za životní materiál sklo.

Sklo je vlastně silnější než já a já před ním kapituluji. Když něco dělám, tak si své emoce nemůžu dovolit.

se dá najít prostor pro něco vyššího

Zřejmě podvědomě si vybíráte partnery, kteří vás vychovávají. Psi smečka, sklo...

Mě nejvíc vychovává manžel. Bez něho bych asi byla nesnesitelný parchant. Nikdy nevybuchne, pořád se chová jako džentlmen, ovládá se. Má chování šlechtice a já jsem mu za to vděčná.

Kromě sklářské školy jste vystudovala teologii. Důvodem bylo také hledání určitého klidu?

Hlavním důvodem bylo, že ji Michael, tedy manžel, studoval a mezi námi bylo určité vzduchoprázdno. Zjistila jsem, že se mnou na určité téma nikdy nemluví. Nemohl, protože bych mu nebyla partnerem. Tak jsem si řekla, že přece nemám IQ slimáka, a na tu školu jsem se přihlásila. Učili tam úžasní lidé. Třeba na filozofii jsme měli přednášejícího, původně prostorového matematika. Na konci přednášky nám pokaždé něco o prostorové matematice řekl. A já, takový antimatematik, jsem chvílkami pocítila jakýsi záblesk pochopení. To mě naplnilo obrovským štěstím, člověk si uvědomí, jak úžasná logika v matematice je, a že už to je vlastně filozofie. Tam jsem si také uvědomila, že spoustu věcí nejspíš asi nikdy nedoženu, ale nijak mě to nemrzí. Řekla jsem si, tak co, zas umím dobře vytírat.

Určitě vás tato škola ale někam musela posunout.

Jestli vás něco posune, tak dennodenní motlitba, ne studium. Když budete studovat výtvarnou školu bez talentu, je vám to k ničemu, stejně jako studovat teologii bez víry. Člověk se tam dozví věci, které je dobré vědět, nejvíc se ale dozví z příkladů života druhých lidí. Tam poznáte spoustu krásných věcí, které můžete uchopit. Těžko si ale můžete představit křesťanského, trojjediného Boha. Natož ho uchopit. Lidský příklad mě ale zahřeje a může povzbudit, abych se taky snažila.

Není v dnešní době sledování vzorů trochu přežitkem?

Právě dnes to není přežitek. Dokonce si myslím, že dnešní doba má nejvíce světců najednou, protože dochází k největší perzekuci v historii vůbec. O tom se tady nemluví, v Čechách se jakoby nic neděje, ale děje se všude jinde na světě.

Odešla jste do šumavské vesnice, kterou jste oživila svou unikátní skleněnou křížovou cestou a retabulem.

Dnes tam proudí spousty lidí, před nimiž jste trochu utekla.

Je pravda, že odezvy skutečně byly, především na oltářní retabulum. Jezdí sem celé autobusy návštěvníků.

Možná i proto, že se vám povedlo spojit zdánlivě nespojitelné – sklářství a teologii.

Ano, když člověk něco dělá, musí o tom hlavně přemýšlet. Myslím, že právě potlačením sebe sama, malého hloupého já, se dá najít nějaký prostor pro něco sešora. Nechápu některé současné umělce, zdůrazňující především vlastní ego.

Něco sešora, myslíte tím talent?

To ne. Já si myslím, že i člověk netalentovaný udělá krásnou věc, napíše

něco velice moudrého, udělá krásný čin. To není nutně o talentu, o schopnosti empatie, ale je to snad tím, že se člověk právě v tu chvíli stane součástí nějaké vyšší komunikace, a když se trochu upozadí, ona jej dokáže navigovat. A když vás vede něco, co vás přesahuje, tak vás přesahuje i vaše práce. Pak je lepší než vy sám. Já si ale nemyslím, že se mi to povedlo. Když se moje práce někomu líbí, tak mám stejně pocit, že to není ze mě.

Reakce návštěvníků vaší křížové cesty a retabula musí být dost silné. Navíc je mnohdy sama provázíte.

Ano. Nikdy nezapomenu na návštěvu mladých gymnazistů. Jeden ze studentů se ty ostatní snažil neustále bavit a předváděl se tak, že jsem nemohla vůbec mluvit. Když jsem vykládala o dětech Boleslava, který nechal zavraždit svého bratra Václava, jak se až do konce svého života modlily za spasení svého otce, zeptala jsem se ho: A ty by ses za spásu svého otce modlil až do konce vlastního života? Kluk ztichnul a najednou se rozběhl. Bylo mi to líto. Pak za mnou přišel, že to tak nemyslel, já mu řekla: Já taky ne. A když ti bude smutno, přijed'. Tak čekám. A přemýšlím. Bude ten hektar stačit? ■

- **Vladěna Tesařová, (*1958)** vystudovala Umělecko-průmyslovou školu
- v Železném Brodě. Dlouhá léta se také zdokonalovala v technice malby pod vedením
- profesora Josefa Kadeřábka. Později dálkově absolvovala obor teologie. Je mimo
- jiné autorkou výzdoby několika významných pražských bankovních domů, například
- budovy České národní banky v ulici Na Příkopěch.